

SPECIALISTEXAMEN I ALLMÄN MEDICIN ÅR 2025–2026

INSTRUKTION FÖR EXAMINAND

Det mesta du behöver veta om specialistexamens genomförande står i den här examensinstruktionen. Läs den noga! Om du inte hittar det du söker, kontakta din examinerator eller examenssamordnaren, examen@sfam.se.

INNEHÅLL OCH TIDPLAN

* Anmälan	Inlämnad senast 31 augusti 2025. Anmälningssblankett finns på hemsidan www.sfam.se . Besked om att du är antagen kommer i början av september. Du får en examinerator utsedd i slutet av september 2025. Du ska då själv omgående ta kontakt med din examinerator för att planera examensprocessen. Antal platser kan komma att vara begränsat, anmälningssdatum är då det som styr.	
* Portfölj	Inlämnad senast 13 oktober 2025. Följ anvisningarna nedan på sidan 3 och framåt. Börja gärna skriva den så snart du fått besked att du är antagen! Obs! Handledarutlåtande ingår också.	Sidan 3
* Skriftligt prov	Måndag 20 oktober 2025 kl 13-16 på egen mottagning. Du ska anmäla skrivningshanterare till examenssamordnaren senast 6 oktober 2025 (namn, e-post, telefonnummer). Resultat av provet blir klart i början av december.	Sidan 5
* Uppsats	Inlämnad senast 8 mars 2026	Sidan 6
* Praktikdag	Genomförd senast 8 mars 2026	Sidan 7
Examensavslutning	Examensavslutning inklusive presentation av uppsats under Nordiska Allmänmedicinska Kongressen i Jönköping 26–29 maj 2026	Sidan 9
* = obligatoriskt moment		

VART SKA DOKUMENTEN SKICKAS?

Nästan all kommunikation sker med e-post. Tänk på att kolla din skräppost, ifall något examensmejl har hamnat där. Om du byter e-postadress, meddela genast examen@sfam.se

Namnge dina dokument så att det framgår att de kommer från dig, till exempel "Lena Berg Portfölj". Det blir svårt för samordnaren att hålla reda på dokumenten om de bara heter *Portfölj* eller *Uppsats* eller liknande.

- **Portfölj** skickas med e-post till **examinerator** samt till **examenssamordnare** (examen@sfam.se).
- **Uppsats** skickas med e-post till **examinerator** samt till **examenssamordnare** (examen@sfam.se).
- **Videoinspelningar** ska delas med **examinerator** minst 4 veckor innan praktikdag **via appen ShareSafe. Se instruktion!**
- **Intyg om att uppsats är godkänd av FoU-enhet** skickas i förekommande fall till **examinerator** med brev eller skannat. Se nedan under rubriken Uppsats.

NÄR FÅR MAN GÖRA SPECIALISTEXAMEN?

1. **Om du ännu inte är specialist**, men beräknas vara klar med din specialistbehörighet i allmänmedicin senast i oktober 2026, kan du inleda examen hösten 2025 och bli diplomerad i maj 2026.

2. **Om du redan är specialist i allmänmedicin** får du genomföra examen när som helst utan övre tidsgräns. För handledarens uppgifter inom examensmomenten kan du då göra så här:

- Du kan be din tidigare ST-handledare att åta sig handledarens uppgift för examen: att skriva handledarkommentar för portföljen samt delta i samtal under praktikdagen.
- Du kan be någon kollega som känner dig väl att åta sig handledarens uppgift för examen.
- Om inget av dessa alternativ fungerar, kontakta din examinator eller examenskansliet, så löser vi det.

HUR LÅNG TID TAR EXAMENSPROCESSEN?

Vanligen genomförs examensmomenten under ett halvår med början på hösten. Om något moment inte blir klart i tid till sista inlämningsdag på våren kan du skjuta upp momentet och avsluta examen påföljande år.

Räkna med att du behöver en eller ett par dagar för att skriva portföljen, en dag för skriftliga provet, en dag för att spela in och hantera video inklusive journalhandlingar, en dag för praktikdagen, och ett par dagar att ha i reserv. De flesta brukar använda sin studietid för förberedelserna.

EXAMINATOR

För varje examinand utser SFAM en examinator som är huvudansvarig för bedömningen. En ny examinator kan ha stöd av en rådgivare, som är en van examinator. Grundkravet för att vara examinator är att ha deltagit i SFAM:s kurs i kompetensvärdering samt att vara specialist i allmänmedicin med goda vitsord från sina kollegor. Examinatorerna förväntas också delta i återkommande fortbildning gällande kompetensvärdering.

KOSTNAD

Kostnaden för att delta i examen är 20 000, arbetsgivaren förväntas betala denna. Examensavslutningen hålls i samband med den Nordiska Allmänmedicinska Kongressen i Jönköping 26–29 maj 2026. Examinander med godkänd examen deltar utan att betala kongressavgift, men du (din arbetsgivare) står för kostnaden för resa och logi.

HISTORIK OCH ARRANGÖR

Specialistexamen i allmänmedicin arrangeras sedan 1989 av Svensk förening för allmänmedicin (SFAM). SFAM är medlemsförening i Svenska Läkaresällskapet. SFAM:s råd för kompetensvärdering ansvarar för genomförande och utveckling av examen. Hittills har 966 allmänläkare genomfört examen (till och med våren 2025).

HUVUDANSVARIGA FÖR EXAMEN

Margareta Troein
ordförande i SFAM:s kompetensvärderingsråd
tel 070 – 5281732
Margareta.Troein@med.lu.se

Annika Larsson
samordnare för examen, medlem i SFAM:s kompetensvärderingsråd
tel 070 – 5797297
Annika.Larsson@sfam.se

ANMÄLAN – SENAST 31 AUGUSTI 2025

Anmälningsformulär finns på SFAM:s hemsida, sfam.se under Utbildning/Specialistexamen.

Du får besked om du är antagen i början av september och om vem som är din examinator i slutet av september. Du ska då genast ta kontakt med din examinator för att komma överens om planeringen av examensprocessen. Om det krånglar, hör av dig till examenskansliet examen@sfam.se.

PORTFÖLJ – SENAST 13 OKTOBER 2025

Examensportföljen består av fyra delar. Skicka den som **ett enda samlat dokument** till examinator samt till examenssamordnaren – examen@sfam.se. Namnge filen så det framgår att den kommer från dig, t ex "*Kim Berg Portfölj*".Handledarens yttrande kan dock skickas separat. Din examinator skickar en kort presentation av sig själv till dig ungefär samtidigt som du skickar in portföljen.

A. SAMMANSTÄLLNING AV KOMPETENSUTVECKLING

3–5 A4-sidor

Du ska **beskriva och reflektera över** hur du har uppfyllt målbeskrivningen för specialistkompetens i allmänmedicin.

PERSONUPPGIFTER:

- Namn, personnummer
- Adress till arbete och bostad, telefonnummer, e-postadress.
- Legitimationsår.
- Vilken målbeskrivning du följer (2008, 2015, 2021).
- Handledare i allmänmedicin. (Om du inte har någon aktuell handledare, se ovan, sidan 2).
- Studierektor
- Chef (titel, profession).
- Du får gärna bifoga ett foto av dig själv.

INTRODUKTION

- Presentation av dig själv.
- Varför du har blivit allmänläkare.
- En läkare som har varit din förebild.
- Varför du har anmält dig till specialistexamen.
- Här kan du också skriva kortfattat om dina meriter utöver ST-utbildningen, i den mån du bedömer det som relevant för din utveckling till specialist i allmänmedicin.
- Ange tre frågor som du särskilt vill diskutera med din examinator

SPECIALISERINGSTJÄNSTGÖRING

Beskriv övergripande hur du har gått till väga för att uppnå målen för ST-utbildningen i den målbeskrivning du följer.

Obs! Du behöver inte redogöra för varje delmål.

- Beskriv **översiktligt** var du har tjänstgjort på vårdcentral och under sidoutbildning, deltagande i ST-seminarier och/eller FQ-grupp, kurser och konferenser, samt litteratur som varit viktig för dig.
- Bifoga en kortfattad lista över dina tjänstgöringar och kurser.
- **Värdera** de olika inslagen i din väg till allmänmedicinsk kompetens, såväl tjänstgöringar som teoretisk utbildning. Vad var bra och givande? Vad var mindre bra? Är det något du saknar?
- Beskriv dina erfarenheter av att vara ledare
- Beskriv dina erfarenheter av att handleda
- Beskriv dina erfarenheter och kompetens avseende medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete
- Beskriv dina specialintressen och specialuppdrag
- Om du har genomgått Mitt-i-ST eller annan mittvärdering, beskriv den och vad den betydde för din fortsatta utbildning till specialist i allmänmedicin.

B. SJÄLVVÄRDERING

2–3 A4-sidor

Självvärderingen ska belysa olika områden av din allmänmedicinska kompetens och ditt allmänmedicinska arbetssätt. Den allmänmedicinska kompetensen utgörs av sjukdomskompetens och relationskompetens

Värdera din sjukdomskompetens

- Din förmåga att i patientmötet använda biomedicinen
- Betydelsen av din patientkännedom och kännedom om patientens sociala situation för att tolka patientens symtompresentation.
- Din kliniska undersökningsmetodik och tolkning av statusfynd
- Din förmåga att hantera medicinskteknisk utrustning, ge injektioner och utföra mindre operationer
- Din förmåga att hantera medicinsk osäkerhet

Värdera din relationskompetens

- Din erfarenhet av patientcentrerad konsultation
- Din kommunikativa och pedagogiska förmåga
- Kontinuitetens betydelse/ möjlighet till egen listning
- Ditt ansvarstagande och din självkännedom

Reflektera kring

- I vilken grad du har kunnat påverka din arbetssituation, utbildning och patientkontinuitet
- Hållbart arbetsliv
- Medikalisering och överdiagnostik
- Dina bästa sidor
- Det du vill utveckla ytterligare
- Var och vem ser du dig vara om 5–7 år?

C. BESKRIVNING OCH VÄRDERING AV HANDLENINGEN CIRKA 1 A4-sida

Beskriv hur handledningen har fungerat. Formulera dig fritt men beakta särskilt följande aspekter:

- Omfattning och innehåll i din handledning
- Hur har utvecklingen till allmänläkare stimulerats?
- Vilken roll har din handledare haft i din konsultationsträning? Hur har den utformats?
- Har de rekommenderade/föreskrivna bedömningsinstrumenten använts av din handledare?
- Vem har varit handledare för ditt projektarbete? Hur har den handledningen utformats?

D. HANDLENDARUTLÅTANDE.

Handledaren skriver ett separat eget dokument som skickas till examinator samt till examen@sfam.se, och förstås till dig som är examinand, senast **13 oktober 2025**. Har du ingen aktuell handledare – se sidan 2.

Följande vill vi be handledaren beskriva:

- Hur länge och när du var handledare för examinanden.
- Hur handledningen har varit utformad.
- Kommentarer till examinandens självvärdering (punkt B i portföljen).
- Övrigt att förmedla.

MOMENTANSVARIGA FÖR PORTFÖLJEN:

Birgit Breitholtz
birgitbreitholtz@gmail.com
070-686 60 62

Gunilla Stenninger
gunilla.stenninger@gmail.com

Monika Engblom
monika@engark.se

LEDARSKAP

Aspekter av ledarskap bedöms i samtliga examensmoment. I portföljen bör det framgå vilken utbildning och träning i ledarskap du har haft under din utbildning och hur du själv bedömer din förmåga till ledarskap. Under praktikdagen visar du exempel på din ledarskapsförmåga. Uppgifter i skriftliga provet kan beröra ledarskapsfrågor. Att genomföra ett projektarbete är i sig en övning i ledarskap. Uppsatsen kan också ha aspekter av ledarskap som tema. Se även *Bilaga om ledarskap*.

MOMENTANSVARIGA FÖR LEDARSKAP:

Cecilia Ryding
cecilia.ryding@gmail.com

SKRIFTLIGT PROV – MÅNDAG 20 OKTOBER 2025 KLOCKAN 13–16 PÅ DIN MOTTAGNING.

Det skriftliga provet äger rum samtidigt i hela landet. Har du tvingande förhinder detta datum, kontakta examen@sfam.se så försöker vi hitta en lösning. Du skriver provet på dator på din arbetsplats. Du får använda internet men uppgifterna är utformade så att det inte är nödvändigt. AI-verktyg får ej användas. Detaljerade anvisningar får du med provet på skrivningsdagen.

Du ska själv utse en skrivningshanterare, som tar emot det skriftliga provet, vilket skickas i god tid via e-post. Skrivningshanteraren lämnar provet utskrivet på papper till dig när skrivtiden börjar, och ser till att tidsramen hålls. Det kan vara din handledare, en medicinsk sekreterare eller en annan medarbetare på din arbetsplats.

Senast 6 oktober ska du meddela **skrivningshanterarens namn, e-post-adress och telefonnummer** till examen@sfam.se.

Svaren granskas anonymt och du kommer att få ett **kodnummer** som ska skrivas på varje uppgift.

När skrivtiden är slut ska du genast skicka dina svar med e-post som Word-fil eller PDF-fil till examen@sfam.se. Svaren kommer att skickas vidare till dem som granskar provet, och sedan till din examinator när granskningen är klar.

UTFORMNING OCH BEDÖMNING AV PROVET

I provet presenteras ett antal situationer från allmänmedicinsk verksamhet. Du ska beskriva hur du skulle handlägga dem på din egen vårdcentral. Du ska också motivera dina överväganden och beslut. Dina svar ska visa allmänmedicinsk kunskap och ett allmänmedicinskt förhållningssätt till patienten och situationen. Det kan t.ex. gälla helhetsperspektiv, patientcentrering, resurs- och tidsanvändning, långsiktigt och preventivt tänkande, etiska aspekter, prioritering, eller hur du som allmänläkare agerar jämfört med andra specialister.

På SFAM:s hemsida, www.sfam.se, under rubriken Utbildning/Specialistexamen, kan du hitta prov från tidigare år för att orientera dig om vilken typ av uppgifter det handlar om. Där finns också exempel på bra givna svar.

Dina svar bedöms av en grupp examinatore som parvis granskar varsin uppgift. Provet utgör också ett underlag för diskussion med din examinator under praktikdagen eller till exempel vid ett separat videosamtal. Vid den gemensamma avslutningen av examen hålls en genomgång av det skriftliga provet.

Resultat av provet meddelas **i början av december 2025**.

MOMENTANSVARIGA FÖR SKRIFTLIGA PROVET:

Gunilla Byström
gunilla.bystrom@planningtools.se

Beatrice kvist
beatricekvist@hotmail.com

UPPSATS INKLUSIVE SAMMANFATTNING – KLAR SENAST 8 MARS 2026

Skicka uppsatsen, inklusive en **sammanfattning** (Abstract) på högst 250 ord, till **examinator** samt **examenssamordnaren** (examen@sfam.se.) Uppsatsen bör vara sparad i Word-format eller som PDF-fil och om möjligt utgöra **ett enda samlat dokument** som inkluderar även tabeller, grafer och bilagor. Namnge dokumentet så det framgår att du är författaren, till exempel "Anna G-son ST-uppsats" eller "Bo Ek Antibiotikaprojekt".

Sammanfattningarna publiceras på SFAM:s hemsida, och finns tillgängliga under SFAM:s kongress.

ARBETETS INNEHÅLL OCH OMFATTNING

Uppsatsen ska ha allmänmedicinsk relevans. Den utgörs vanligen av det vetenskapliga arbete som ingår i ST-utbildningen. Om du tidigare skrivit en vetenskaplig uppsats eller avhandling inom annat medicinskt område, som inte kan bedömas vara allmänmedicinskt relevant, kan din uppsats till exempel utgöras av en skriftlig redovisning av det kvalitetsarbete som ingår i din ST i allmänmedicin. Se bilaga *Skrivande allmänläkare – om projektarbeten och uppsatser*.

BEDÖMNING

För att en uppsats ska bli godkänd i specialistexamen krävs både **vetenskaplig kvalitet** och **allmänmedicinsk relevans**.

A. Om din uppsats redan är godkänd av en FoU-enhet eller allmänmedicinsk institution, exempelvis i anslutning till en kurs i forskningsmetodik, så innebär det att den vetenskapliga kvaliteten är godkänd för specialistexamen. Examinators uppgift är i sådant fall enbart att bedöma allmänmedicinsk relevans. Du ska då skicka ett **intyg** till din examinator från den instans som godkänt uppsatsen vetenskapligt. Det kan vara fritt skrivet eller följa den mall som finns i Bilaga 8. (Obs! Detta är inte samma som intyget om delmoment i ansökan om specialistbehörighet).

B. Om din uppsats inte redan är godkänd vetenskapligt enligt punkt A granskar examinator både den vetenskapliga kvaliteten och den allmänmedicinska relevansen.

REDOVISNING AV UPPSATSEN PÅ NORDISKA KONGRESSEN I ALLMÄNMEDICIN I JÖNKÖPING 26–29 MAJ 2026

Vid examensavslutningen redovisas uppsatsen muntligt i seminarieform vilket kan ske på svenska eller på engelska. Uppsatsen är då redan godkänd. Att delta i avslutningen krävs inte för godkänd examen, men så gott som alla brukar göra det. Flera uppsatser presenteras samtidigt i parallella sessioner. Du får använda **10 minuter** för att presentera din uppsats. Därefter ger en särskilt utsedd bisittare kommentarer i dialog med dig, och åhörarna får sedan ställa sina frågor.

MOMENTANSVARIG FÖR UPPSATSEN:

Robert Svartholm
070-623 45 09
polarull.svartholm@telia.com

PRAKTIKDAG – SENAST 8 MARS 2026

Syftet med praktikdagen är att examinator ska kunna bedöma dig i ditt allmänmedicinska arbete på din mottagning. En stor del av dagen ägnas därför åt medsittning vid patientbesök. I praktikdagen ingår också samtal med din handledare och din chef samt genomgång av dina examensdokument.

Inför praktikdagen:

Kontakta snarast möjligt din examinator för att komma överens om tid för praktikdagen. Stäm av tidpunkten med din handledare och din chef så att de har möjlighet att vara med.

Senast fyra veckor före praktikdagen ska du **via appen ShareSafe** dela videoinspelade konsultationer till din examinator med tillhörande egenbedömning samt journalkopior enligt anvisning nedan.

VIDEOINSPELNING AV PATIENTBESÖK

- Spela in 2–4 konsultationer på mottagningen efter patienternas medgivande (eller annat antal om du och din examinator kommer överens om det). Det ska vara färskta inspelningar med konsultationer av olika karaktär – akut/planerat, unga/gamla, olika hälsoproblem osv.
- Hela besöket ska vara med. Se till att både du och patienten syns i kameran. Du kan vända bort kameran vid känsliga delar av kroppsundersökningen, men lämna ljudet på. Blir det ett uppehåll för t ex provtagning, sätt på kameran igen vid den avslutande delen av besöket. Det är viktigt att den kommer med.
- Du spelar in **via appen ShareSafe**. Se instruktion!
- Egen bedömning av de inspelade konsultationerna samt journalkopior: Du ska göra en egen bedömning av dina inspelade konsultationer enligt bilaga *Video egenvärdering* på hemsidan, kan skickas via mail. Du ska filma journalanteckningen via ShareSafe så att den kan delas med värderaren. På samma sätt kan intyg delas med värderaren.

JOURNALKOPIOR – MEDICINSK DOKUMENTATION

Journalkopior skickas till examinator i ShareSafe tillsammans med videoinspelningarna. Undvik att få med personuppgifter när du filmar journalkopiorna.

Du ska ha med:

1. Kopia av journalanteckning från varje videoinspelad konsultation.
2. Kopior av journaler så att du **sammanlagt** får med journaler för:
 - **2 akutfall**
 - **2 långsiktiga fall**, där det finns journalanteckningar för patientens samtliga besök hos dig (minst två planerade besök). Ta även med annat väsentligt journalmaterial, t ex lab-resultat, medicinlistor, remisser, brev, intyg.
 - **Intyg**, t.ex. Läkarutlåtande om hälsotillstånd, intyg till Arbetsförmedlingen, sjukintyg för längre sjukskrivning eller annat mer omfattande intyg. Relevant del av journal ska också vara med.
 - **Remiss** till annan specialist (inte enbart röntgen eller annan medicinsk service).

Observera att en och samma journal kan omfatta ett fall där såväl remiss som intyg ingår!

Det innebär dock att du vanligtvis behöver ha med journaler både från de videoinspelade patienterna och från några patienter som inte var med på videoinspelningarna. Det journalmaterial som inte tillhör de videofilmade patienterna skriver du ut oidentifierat inför din praktikdag, så att din examinator kan ta del av materialet och diskutera detta under praktikdagen. Om du har problem att få med alla dessa aspekter, kontakta examinator.

GENOMFÖRANDE AV PRAKTIKDAGEN

Praktikdagen omfattar totalt 6–8 timmar. Upplägget kan variera efter överenskommelse mellan examinator och examinand. Informera i god tid den som sköter tidbokningen på din mottagning om att **detta är en annorlunda dag, som inte följer mottagningens vanliga bokningsrutiner**.

Förslag till innehåll i praktikdag:

Förmiddag:

- Introduktion inför medsittning. Visa eventuellt vårdcentralen för examinator.
- Medsittning. 3–5 patientbesök, såväl akuta som planerade och med variation beträffande patientens ålder och typ av hälsoproblem – till exempel både någon äldre patient med flera kroniska sjukdomar och något barn.
- Gemensam lunch med värderare

Eftermiddag:

- Återföring om medsittningarna om detta inte gjorts mellan besöken. Återföring om de videoinspelade konsultationerna och journalmaterialet samt dialog kring några av de övriga aspekter av allmänmedicinsk kompetens som värderats i examens olika moment.
- Samtal med handledare och verksamhetschef. Om du saknar aktuell handledare – se sidan 2.
- Sammanfattning. Utvärdering av dagen.

Samtalen är en del av examen. Slutlig bedömning gör examinator efter att ha samlat sina intryck efter hemkomsten, eventuellt i samråd med rådgivaren och/eller momentansvariga. Examinator skriver en examensrapport som sänds till dig och till examenssamordnaren. Den bör vara klar inom tre veckor efter praktikdagen, om inte du och din examinator kommer överens om annat. Instruktion för examinator finns i särskilt dokument på www.sfam.se.

MOMENTANSVARIGA FÖR PRAKTIKDAGEN

Cecilia Ryding
070-752 88 58
cecilia.ryding@gmail.com

Meta Wiborgh
070-212 23 96
mwiborgh@gmail.com

Elisabet Abdo
elisabet.abdo@gmail.com

GODKÄNNANDE AV EXAMEN – BETYG

När alla fyra examensmomenten är godkända är specialistexamen godkänd. Besked om detta får du av din examinerator. Förekommande betyg är **godkänd** eller **ännu ej godkänd**. Ingen annan gradering görs. Den som får betyget "ännu ej godkänd" på något moment har rätt till ny bedömning av detta moment under examen nästa år utan ny avgift.

Diplom utdelas vid examensavslutningen. För den som är förhindrad att delta vid avslutningen skickas diplommet per post.

EXAMENSAVSLUTNING UNDER NORDISKA ALLMÄNMEDICINSKA KONGRESSEN I JÖNKÖPING 26–29 MAJ 2026

Examensavslutningen brukar ske under SFAM:s kongress, men 2026 ordnas ingen vanlig SFAM-kongress eftersom SFAM är värd för Nordiska Allmänmedicinska Kongressen (NCGP) i Jönköping 26–29 maj 2026. Under kongressen hålls examinandmöte om hur examen har fungerat samt en genomgång av skriftliga provet. Presentation av examensuppsatser gruppvis i parallella seminarier. Diplomutdelning sker vid särskild ceremoni. Däremellan finns tid att delta i kongressens allmänna aktiviteter. Som nyexaminerad betalar du ingen kongressavgift men du (=din arbetsgivare) står för kostnaden för resa och logi.

Mer information om kongressen kommer att finnas på SFAM:s hemsida www.sfam.se och i e-post till alla examinander.

Lycka till!